

Brobyggaren Erasmus inspirerar

Årets Katrina kammarmusikfestival, som arrangeras 9–13 augusti, hämtar inspiration från humanisten och kosmopoliten Erasmus av Rotterdam (cirka 1466–1536).

Erasmus vision om ett gränslöst Europa och det goda samtalet som brobyggare mellan människor och nationer utgör utgångspunkten för festivalens tema "Erasmusik – i Erasmus och humanismens spår".

Den nederländske humanisten Erasmus av Rotterdam utgjorde under sin levnadstid en central pjäs i Europas bildade kretsar. Genom otaliga resor och längre vistelser spred han sitt bildningsideal över stora delar av kontinenten, och genom mångtliga översättningar tillgängliggjorde han både antikens och sin egen tids tänkare för samtiden och eftervärlden. Arvet efter honom är också stort – det är exempelvis ingen slump att Europas stora utbytesprogram för utbildning och idrott heter just Erasmusprogrammet, även om det också är en förkortning på engelska.

Nu utgör Erasmus dröm om ett gränslöst Europa, där vetenskapen, konsten och kultur knyter nya band, och hans vision om kunskapsutbytet och det goda samtalets betydelse, inspiration för årets Katrina kammarmusikfestival.

–Kombinationen av Erasmus humanistiska gärning och alla hans resor i Europa gjorde att han fick ett väldigt stort inflytande som folkbildare. Han vision var att överbrygga meningsskiljaktigheter och

"Det är så oerhört viktigt i dag att kunna arrangera sådana här evenemang och att få folk att mötas", säger producenten Rosi Djupsund. FOTO: STEFAN ÖHBERG

skillnader genom det goda samtalet, att man ska lyssna, höra, förstå. Mitt intresse för hans gärning började med att jag läste Nina Burtons bok "Gutenberggalaxens nova", berättar festivalens konstnärliga ledare och violinisten Cecilia Zilliacus.

Musiken från Erasmus egen tid var till stor del av religiöst slag, men det var också under renässansen som man började skapa musik för dess egen skull. Under Katrina kammarmusik kommer renässansmusik med ursprung i olika städer och länder där Erasmus verkade av ensemblen El Gran Teatro del Mundo, med konstnärliga ledaren cembalisten Julio Caballero Pérez, blockflöjtisten Michael Form, gambisten Bruno Hurtado Gosalvez och harpisten Vincent Kibildis som gästar festivalen.

–Det är väldigt symboliskt att medlemmarna i ensemblen är spridda över stora delar av Europa. El Gran Teatro del Mundo

ska hålla en helt egen konsert vid Kastelholms slott som knyter an till Erasmus och hans tid och resor över Europa. De medverkar också vid andra konserter och framför även nutida verk på gamla instrument. De bildar en egen liten musikalisk värld och det ska bli väldigt kul att höra dem på nära håll, säger Zilliacus.

Ett genomgående tema i årets kammarmusikfestival är också La folia, en vida spridd folkmelodi med gamla rötter som spreds från Spanien och Portugal upp över Europa under 1500- och 1600-talen. Melodin märks i flertalet av de stycken och verk som uppförs under festivalen.

La folia – "dårskapen" på svenska – knyter också an till Erasmustemat; ett av Erasmus av Rotterdams mest kända verk är den satiriska essän "Dårskapens lov".

Nyskrivet

Årets Katrina kammarmusik lyfter även fram den finländske tonsättaren Sebastian Fagerholm, som fyller 50 år i år, genom att uppföra flera av hans verk.

–Han är en av Finlands framgångsrika tonsättare. Sebastian har bland annat skrivit ett nytt verk som härmed får sin Ålandspremiär, det uruppfördes nyligen i Tapiola. Titeln "Remain" syftar på hur andra tonsättares verk lever kvar hos honom.

–"Remain" är skrivet för en pianotrio och blev färdigt för bara en knapp månad sedan. Fagerholm tillägnar det till "de oskyldiga som fallit offer i Ukraina", berättar kammarmusik-

Producenten Rosi Djupsund och konstnärliga ledaren

Tiden går, men Raina Clemes sk

Akvareller och fotoetsningar från de allra senaste åren, 2016 till 2021.

Time goes by – så heter Raina Clemes nya utställning på Jomala bibliotek.

Där visar hon ett tjugotal målningar och grafik från en drygt trettioårig skaparbana.

Raina Clemes är utbildad vid Konstindustriella skolan i Helsingfors och vid Ålands folkhögskolas konstlinje, och har också tagit kurser i konstvetenskap, bildpedagogik och i olika konstformer. Vidare arbetade hon länge som bildkonstlärare i olika grundskolor, på Bild- och form-skolan samt på Ålands yrkesskola.

Clemes deltog i sin första samlingsutställning 1989 och höll sin första separatutställning 1990.

Nu visar hon ett urval av verk från sin drygt trettioåriga konstnärarbana.

–Jag har plockat lite från olika perioder, berättar Clemes.

Flera tekniker representeras i utställningen – akvarell, blandteknik, etsning, tornål ...

–Jo, det är många olika tekniker som jag provat på tidigare. Senaste åren har det blivit mest akvarell.

Raina Clemes visar verk från ett drygt trettio år långt konstnärskap i utställningen Time goes by på Jomala bibliotek.

Varför det?

–Jag har hållit akvarellkurser i Önningeby i säkert 15 år, och det har lockat att måla i akvarell själv också. Akvarellen är lätt att ta med och torkar snabbt, det passar mig. Jag har nog målat i olja också i unga år, men det torkar för långsamt för mig.

Du har gjort mycket grafik också?

–I början jo, absolut, det var jätteroligt.

Inspiration

Urvalet från trettio års skapande genererar också en bred motivbild bland verken.

Vad inspirerar dig motivmässigt?

–Hm. Det är nog förstås naturen. Men jag funderar inte så mycket på motiv utan gör lite som det faller. Det har varit lite olika under olika perioder, men naturen har

säkert varit den största källan till inspiration genom åren.

Raina Clemes berättar att hon målar helt fritt.

–Jag gör inte motiv genom att titta eller använda fotografier. För sådana bilder har man kamera om man vill ha det.

Du skapar intuitivt?

–Ja, det är just så.

Även Raina Clemes konstvärv har verkat stimulerande på skapandet genom åren.

–Jag har undervisat i så många skolor och grupper. Det var jätteroligt då jag vikarierade i bildkonst på högstadiet under många år, varje gång såg jag en massa bra bilder som eleverna skapade, även om inte alla var lika bra förstås. Det

Katt i träd.

var inspirerande och gav en stor kick.

Den aktuella utställningen är Raina Clemes första separatutställning på tio år. Men planerandet av den har gett mersmak.

–När jag har hållit på att söka fram och sortera verk till den här utställningen har jag blivit sugen på att börja göra mer nutidskonst.

Utställningen Time goes by på Jomala bibliotek har öppnat och visas fram till 6 maj.

TOMI RIITAMAA
FOTO: MOEIN ESHGHI

Katrina kammarmusikfestival

Cecilia Zilliacus ser fram emot årets Katrina kammarmusikfestival.

FOTO: STEFAN ÖHBERG

Den satiriska essän "Dårskapens lov" är ett av Erasmus av Rotterdams mest kända verk. Den traditionella folkmelodin "La folia", "dårskapen" på svenska, är också ett genomgående tema i festivalprogrammet.

FOTO: STEFAN ÖHBERG

festivalens producent **Rosi Djupsund**.

Ett populärt inslag under förra årets festival var "Barbros kaffekvarn", där **Barbro Sundback** fick välja och berätta om sina favoritstycken som sedan spelades.

–I år har vi en motsvarighet, "Sias kaffekvarn" med **Sia Spiliopoulou Åkermark** från Ålands fredsinstitut, berättar Zilliacus.

Både Rosi Djupsund och Cecilia Zilliacus ser mycket fram emot sommarens festival.

–Det är så oerhört viktigt i dag att kunna arrangera sådana här evenemang och att

få folk att mötas. "Alla politiker borde spela i en orkester", som dirigenten **Riccardo Muti** sa i sitt tacktal då han tog emot Birgit Nilsson-priset, säger Djupsund.

–Ja, att spela i orkester är världens bästa demokratiprojekt, säger Zilliacus.

Årets festivalprogram är fortfarande levande och ändringar kan komma. Det publiceras i sin helhet småningom bland annat på Katrina kammarmusiks hemsida.

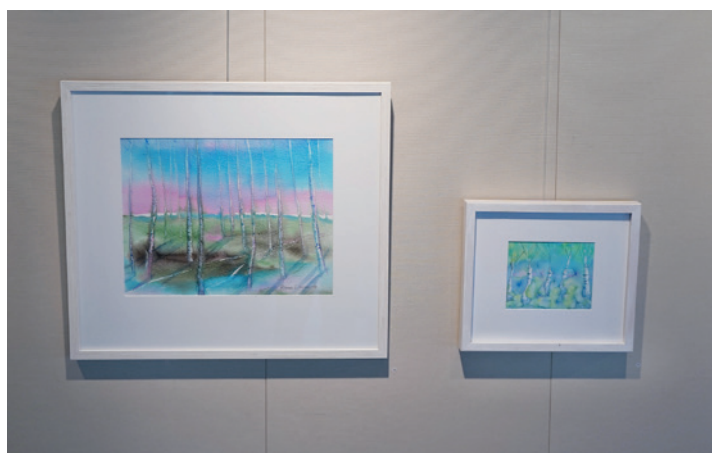
TOMI RIITAMAA

tomi.riitamaa@nyan.ax
tfn 528 466

skapande består

Raina Clemes allra första etsning från 1989. Den grafiska tekniken är akvatint, en tidskrävande procedur där man pudrar harts eller asfaltpulver på en kopparplåt varpå plåten hettas upp så att kornen smälter fast.

Bjarta akvareller från 2016 respektive 2008. "Min make sa att de känns aktuella nu i och med Ukraina, men jag målade dem tidigare", säger Raina Clemes.

Skärgårdsturnén till Åland!

I flera år har Skärgårdsturnén bjudit in till magnifika konserter med folkkära musiker på de allra vackraste platserna i Stockholms skärgård. Nordens institut samarbetar nu med projektet och vill se till att åländska förmågor får möjlighet att vara en del av konserterna på Åland; 18.7 Föglö och 19.7 vid fartyget Pommern.

Kvaliteten på turnén är hög och många fullblodsproffs och kända namn finns bland artisterna som kommer till Åland, bl.a. Viktoria Tolstoy, Tina Ahlin, Marie Nilsson Lind och Malena Ernman.

NU söker vi DIG som gärna vill få möjligheten att vara en del av projektet på Åland. Du som är intresserad kan enkelt ansöka genom en digital audition via nipa.ax, där du skriver kort om dig själv och bifogar två mobilfilmer där du sjunger. Vi behöver din ansökan senast den 22.4. Vinnaren erbjuds att uppträda som artist och får arvode för detta, och utöver detta så erbjuds hen också en fantastisk möjlighet för mentorskap i form av en helg på Värmdö i Sverige med Tina Ahlin och Morgan Ågren. De har varsin musikstudio där de bjuder in vinnaren till sånglektion, trumlektion, inspelning, micteknik, genomgång av Logic (inspelningsprogram), piano-komp (om så önskas). Förutom att repetera sångerna tillsammans! En helt unik möjlighet med andra ord!

Vi ser fram emot din ansökan. Tveka inte att kontakta oss om du har frågor!

>> Läs mer på nipa.ax

Nordens institut på Åland